

РЕЧ УРЕДНИКА

Пола века континуираног излажења једног научног часописа на овим бурним просторима није мали догађај. Ово утолико пре што *Анали Правног факултета у Београду*, као гласило најстарије правне школе на Балкану, имају још богатију традицију, дужу од једног века, која се, додуше, везује за другачији наслов. Наиме, историја *Анала* се наслања и непосредно везује за часопис професора и сарадника Правног факултета Универзитета у Београду који је почео да излази још 1906. године под називом *Архив за правне и друштвене науке*. Стицајем историјских околности, после Другог светског рата дошло је до промене имена факултетског часописа. Одлуком политичара *Архив* је постао гласило Савеза удружења правника Југославије, како би се још више отворио за писце из других делова државе и био мање „србоцентричан“, мада је и раније профил и карактер часописа био далеко шири од искључиво факултетског, београдског и српског, јер су у њему сарађивали не само научници и стручњаци с простора целе предратне Краљевине Југославије него и истакнути светски писци. Пошто је Факултет тако остао без свог гласила, часопис је, на иницијативу професора др Михаила Константиновића и још неколицине колега, обновљен 1953. године под новим именом – *Анали Правног факултета у Београду* али с истим профилем, као часопис за правне и друштвене науке, отворен за писце из целе земље и света. Врло брзо, пре свега захваљујући професору Константиновићу као првом главном и одговорном уреднику, *Анали* су стекли велику славу и престиж и привукли најистакнутије ауторе из целе тадашње Југославије и иностранства. Захваљујући томе континуитет с *Архивом* је у потпуности сачуван. Часопис се само „подмладио“. Сваки од следећих уредника, чија се имена данас налазе на импресуму сваког броја *Анала*, заједно с именима ранијих уредника *Архива*, давао је

свој обол његовом побољшању и угледу током полувековног трајања. Нажалост, неким другим стицајем околности, обележавање педесете годишњице излажења *Анала* издавањем пригодне библиографије је изостало.

Због тога је Редакција часописа одлучила да 2008. године обележи мање уобичајен јубилеј – 55 година излажења часописа под овим именом. Разлог није свечарски, већ би се пре рекло да је та годишњица само повод да се широј научној јавности и читалачкој публици, а нарочито будућим ауторима, учини доступном библиографија свих текстова који су објављивани у *Аналима* минулих деценија, закључно с том годином. Они по природи ствари постају све мање приступачни и постепено заборављени (као и њихови аутори), мада често представљају драгоцене доприносе развоју српске правне науке, других сродних дисциплина, разумевању и развоју правног система у земљи.

Свој дуг према генерацијама писаца између два светска рата *Анали* су одужили у броју 1–3/1986 издавањем библиографије радова објављених у *Архиву за правне и друштвене науке* у периоду од 1906–1941. године (поводом 80 година од издавања свог изворника). Библиографија радова објављених у *Аналима Правног факултета у Београду* од 1953. до 1983. године (поводом 30 година излажења) појавила се у броју 1–4/1983 и њу је саставила тадашњи асистент, сада редовни професор овог Факултета и судија Уставног суда Републике Србије др Марија Драшкић. За објављивање обе драгоцене библиографије првенствено је заслужан дугогодишњи уредник *Анала* проф. др Обрен Станковић, који је себе уградио у овај часопис уређујући га с невиђеним ентузијазмом безмало деценију и по, све до своје смрти 1996. године, обезбедивши му светски ниво. Он је био свестан и важности библиографских подухвата, као да је предвиђао времена у којима ће цитираност једног часописа постати скоро главно мерило његовог значаја. А без добре библиографије многи вредни радови и аутори падају у заборав. Због тога и ово настојање да се сачини преглед свих текстова који су објављени у *Аналима* од прве године њиховог излажења под тим именом има циљ не само очување драгоцене научне традиције овог Факултета и сећање на њихове ауторе, него и да будућим писцима олакша сналажење у сада већ богатој башти правних и других текстова и приближи им плодове рада претходних генерација. На тај начин ће се претходно објављени радови чешће читати, консултовати и цитирати, чиме ће се поспешити неговање континуитета научне мисли у области права и других наука које су претходних деценија налазиле своје место у овом мултидисциплинарном часопису.

Анали Правног факултета у Београду данас несумњиво представљају водећи српски правни часопис међународног значаја не само по формалним критеријумима Министарства науке Републике Србије и Националног савета за науку. *Анали* су деценијама били водећи југословенски часопис у области права. То је разумљиво јер су многи професори свих правних факултета у некадашњој великој држави и други истакнути правници своја научна звања стицали на Правном факултету Универзитета у Београду и често се враћали својој магичној кући са својим текстовима. Та се традиција наставља и данас, тако да и сада *Аналима* радове достављају колеге из суседних, новонасталих држава. *Аналима* су свој допринос давала и највећа имена светске науке – поменимо ту само социолога Жоржа Гурвича (*Georges Gurvitch*), сорбонског декана Клод-Албера Колијара (*Claude-Albert Colliard*), цивилисту Андреа Тенка (*Andre Tunc*), византолога Дитера Зимона (*Dieter Simon*), белгијског египтолога Аристида Теодоридеса (*Aristides Theodorides*), романисту и цивилисту са Оксфорда Питера Беркса (*Peter Birks*), компаративисту Алана Вотсона (*Alan Watson*), правног историчара Герхарда Тира (*Gerhard Thür*), криминолога Лорана Микијелија (*Laurent Mucchielli*). Од како су *Анали* почели да објављују и своје међународно издање на страним језицима, сада под називом *Annals of the Faculty of Law in Belgrade – Belgrade Law Review*, с Аланом Вотсоном као коуредником, број истакнутих иностраних аутора је у непрестаном порасту. Због тога овај часопис у све већој мери стиче и додатни међународни углед, прима знатно више радова него што може да их објави, а као једини правни часопис из региона, заузео је место у најзначајнијој међународној електронској библиотеци из области правних наука *HeinOnline*, која садржи комплетне текстове у *PDF* формату објављене у водећим светским часописима. *Анали* су такође доступни у електронском облику у пуном тексту на сајту Правног факултета у Београду, почев од бројева за 2001. годину (српско издање), а ту се налазе и сви међународни бројеви, почев од 2006. године. Намера је Редакције да поред овог, класичног издања библиографије у форми књиге, она буде постављена у електронском облику на сајту Правног факултета, како би се омогућило и електронско претраживање по кључним речима из наслова текстова, а не само по ауторима.

Велику захвалност за појављивање овог важног издања Уредштво дугује ауторима библиографије, управници Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду др Светлани Мирчов и библиотекаркама Ивани Пајић, Вањи Ерор и Катарини Петровић, које су педантно и свесрдно обавиле овај деликатан посао. Такође се захваљујемо др Момиру Милојевићу, доајену међу професорима Правног факултета, који је пажљиво прегледао радни текст библиографије и, захваљујући својој свестраности, дугогодишњем праћењу

часописа и познавању историје Факултета, отклонио низ недоумица и грешака.

Надамо се да ће време које долази и у овом случају показати колико је важна добра библиографија не само за репутацију једног часописа и његову цитираност, већ и за развој научних дисциплина које он обухвата и остваривање континуитета националне и светске науке, али и за изградњу правног система. У том уверењу предајемо ову књигу у руке корисницима, са жељом да она олакша састављање неке нове библиографије, рецимо поводом стоте годишњице нашег часописа. А дотле, у деценијама које предстоје, *Аналима* желимо још веће успехе и светске домете. *Vivant, crescant, floreat Annales nostri!*

У Београду, 2009.

др Сима Аврамовић